

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

De Tertio,

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur
Regulis, quarum

I. *Navem intra*. Hic Discipulos Christi
navem cum Domino conscendisse, & cum
eo navigasse, audimus. Ita, si Christi disci-
puli esse velimus, in navicula ejus dega-
mus necesse est. Extra Ecclesiam non est
salus.

Tempore diluvii omnia in aquis perie-
runt, excepto Noë, & qui cum eo in area
fuerunt, Gen. 7. v. 7.

Idem eveniet die novissimo, quando
Dominus fluctus iræ suæ mittet super
mundum: ibi nemo servabitur, nisi qui in
Ecclesiæ navicula, & verum Christi mem-
brum per fidem factus fuerit. Nam in
monte Sion & in Jerutalem, hoc est, in Ec-
clesia erit salvatio, Joël. 2. v. 32.

Ideo opus est, ut Deo gratias agamus,
quod & nos in naviculam suam adsciverit
& in communionem Sanctorum vocave-
rit. Nunc non amplius hospites & advenæ,
sed cives Sanctorum, & domestici Dei su-
mus, Eph. 2. v. 19. genus electum, regale Sa-
cerdotium, gens sancta, populus acquisi-
tionis, 1. Petr. 2. v. 9.

Aliæ naves magnitudine, pulchritudine
& potentia excellant, sicut de nave Cleo-
patræ, qua in Siciliam navigavit, memora-
tur, quod vela purpurea, remos argenteos,
& sericos funes habuerit, quem luxum &
Tyri habitatores olim in navibus suis o-
stendisse, constat ex Ezech. 27. v. 5.

Nos felices existimamus nos, quod in
hoxiola Ecclesiæ navigamus, nec offendi-

mur, quod coram mundo spreto & ab-
jecti in ea fere inveniuntur, qui non ig-
noramus, quod David ait: Consumti sunt
fideles, à filiis hominum, Psal. 12. vers. 2. Et
iterum: Afflictus & inops laudabunt no-
men tuum, Psal. 74. v. 21. Confer Matth. 7.
vers. 13. Laudemus igitur Deum, qui nos in
naviculam Ecclesiæ adsumsit, quo ipso
Judæis, Turcis & gentilibus palmam præri-
pimus, cum Davide dicentes: Benedic ani-
ma mea Domino, & omnia, quæ intra me
sunt, nomini sancto ejus, Psal. 103. vers. 1.
seqq.

II. *Christum excita*. De discipulis Christi
Evangelista refert, quod excitavit Domi-
num è somno, qui & statim surrexit, & di-
vinam suam virtutem & omnipotentiam
ostendit.

Nos melius medium non habemus, quo
Dominum suscitemus, quam orationem,
hoc ipso clamorem edere, Dominumque
ad misericordiam movere possumus, ut
auxilio suo subveniat nobis. Multum enim
valet deprecatio justis assidua, Jac. 5. v. 16.
Psal. 145. v. 19.

Fiat hæc

1. *Cordialiter*. Deus enim cor intuetur,
1. Sam. 16. v. 17. si cor absit, Deo abomina-
tio est, Matth. 15. v. 8.

Sicut igitur in V. T. omne primogeni-
tum tam hominum quam pecorum Deo
sanctificandum fuit, Exod. 13. v. 2. Sic &
in N. T. cor requirit. Da mihi fili, cor tuum
Prov. 23. v. 26. hoc vera primogenitura est,
primum vivens & ultimum moriens, ut A-
ristoteles ait. Hoc semper adesse oportet,
si oratio, & cultus noster ab eo suscipi de-
beat. Ne sis inobediens timori Domini, &
ne

ne accesseris ad eum duplici corde, Sit. 1. vers. 32.

2. *Communiter.* Hic Discipulos conjunctim Dominum inclamare audimus: Domine, serua nos, perimus. Sic & nos unanimi concentu preces nostras ad Deum deferamus. Vis enim unita fortior. Dico vobis, inquit Servator, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quam eunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cœlis est, Matth. 18. v. 19.

3. *Conformiter,* juxta verbum Dei, quod unice ad Deum nos relegat, ut eum piis precibus sollicitemus, sicut & Discipuli hic fecerunt. Est enim Rex ille, qui operatur salutem in medio terræ, Psal. 74. v. 12.

Si ita preces nostras fuderimus, Christus mox excitabitur, & auxilio suo aderit nobis, ut homines annuncient opus ejus, & opera ejus prudenter considerent, Psal. 64. vers. 10.

III. *Meliora spera.* Apostolis præsentissima mors obversabatur; verum continuo ad preces eorum cessavit tempestas, & facta est tranquillitas magna.

Hoc ipso conditio præsentis vitæ delineata est, ubi non semper Sol radiis suis refulget, sed & nonnunquam turbidæ nubes nimbis & grandine gravidæ apparent, qui facile ad mandatum Domini terræ damnum inferre possunt. Ideo ad utrumque parati simus, ut in die bona fruamur bonis, & malum diem videamus, sicut enim hanc, sic & illam fecit Deus, Eccles. 7. v. 15.

Cum Romæ tempore Domitiani Imperatoris omnia in extremo discrimine versarentur, & interitum minarentur, Cornix in Capitolio sedens identidem clara voce clamabat: Ἐστὶ πάντα καλῶς.

Idem & nos meminerimus, si in hoc mundo res adversæ oboriantur:

- - Post nubila Phœbus.

Quia non repellat in sempiternum Dominus, etiam si affligit, & miserebitur secundum multitudinem miserationum suarum, Thren. 3. v. 31.

Cum Nebucadnezar expeditionem susciperet adversus Judæam, ut eam bello peteret, jubebatur Jeremias agrum emere, in Anathoth, hoc ipso populum confirmaturus, ne omnino animum abjicerent, fore enim tempus, quo domus, agri & vineæ emerentur in terrâ illâ, Jer. 32. v. 7. Hæc spes nos quoque erigamus, si forte res adversæ ingruant, quod melior rerum facies futura sit, & nunquam confundemur, Rom. 8. v. 5. Sicut enim anchora navim sustentat, ne à fluctibus ventis concutiatur: Ita spes Christianos cruce pressos fovet, ne fluctibus persecutionum & tribulationum omnino commoveantur. Hinc eam Apostolus anchoram tutam & firmam animæ appellat, Hebr. 6. v. 19.

- - Credula viram

Spes fovet, & melius cras fore, semper ait.

Quod Ecclesia eleganter ita exprimit:

Spes præstolat optimum

Tempus Deo promissum:

Non qua, futurum gaudium

Id sit, die, decisum.

Scit ille tempus optimum,

Nullumque nobis dat malum,

Hæc spes reposta nobis.

Id si fecerimus, aliquando in portu vitæ æternæ feliciter appellemus, ubi habebimus societatem cum Patre & Filio, 1. Joh. 1. vers. 3.

Cum Regina Arabiæ Hierosolymam ad Salomonem accederet, & sapientiam ejus audiret, non continere se ultra potuit, quin dixerit: Verus est sermo, quem audiui in terra mea, de rebus tuis, & super sapientia tua. Major est sapientia tua, & bonum, quàm rumor, quem audiui, 1. Reg. 10, 6. seq.

Similiter nos quoque navigatione vitæ hujus feliciter exantlatâ, ubi ad insulas Fortunatas appellemus, quorsum vela dirigimus, plus boni accipiemus, quam in hoc mundo putavimus. Erit enim abundantia gaudiorum cum vultu ejus, & delectationes in dextera ejus, in æternum, Psal. 16. v. ult.

Id quod nobis obtingat per Christum, Amen.

DOMINICA V. POST EPIPHANIAM.

Evangelium Matth. 13. v. 24. - 30.

EXORDIUM.

Cum Isaac in Palæstinâ degeret, sevit in illâ terrâ, & invenit in ipso anno centuplum, quia benedixit ei Dominus. Ob hoc invidentes ei Palæstini, omnes puteos, quos foderant servi patris illius Abraham, illo tempore obstruxerunt, implentes humo, Gen. 26. v. 12. seqq.

Isaac typus Christi fuit:

I. *Ratione seminationis.* Sicut enim Isaac semen suum terrenum juxta Gerar sevit, quæ interpretative est civitas peregrinationis, & benedictionem divinam tempore messis expectavit: Ita & cœlestis ille Isaac, Servator noster JESUS CHRISTUS, semen incorruptibile verbi sui in hoc mun-

do disseminavit, qui vere civitas peregrinationis est, in qua non habemus manentem civitatem, sed futuram inquirimus, Ebr. 13. v. 14. potissimum ubi ipse in diebus carnis suæ pertransiit, benefaciendo & sanando omnes oppressos à Diabolo. Act. 10. v. 38. certissimâ spe fretus, copiosissimam tandem filiorum Dei messem secururam, & semen verbi, quod egressum de ore suo, non reversurum esse vacuum, Esa. 55. v. 11.

2. *Ratione benedictionis.* Sicut enim Dominus Isaac benedixit, ut semen ejus centuplo fructificaret: Sic & semen verbi divini, quod Christus è sinu Patris attulit, & enarravit nobis, Joh. 1. vers. 18. aliud centuplum, aliud sexagecuplum, aliud trigecuplum fructum dedit, Matth.